

ΕΛΛΗΝΕΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

Η ΡΟΥΣΣΙΚΙΑ ΤΟΡΠΙΛΟΦΟΡΑ

(Ναυτικό Δίηγημα)

Όταν στο υπόφραγμα του «Άρη» ήταν ν' ανάφη το κέφι, ο ναύτης Τζερεμιές άρχιζε πάντα μ' αυτό το τραγούδι:

*«Ρούσσια τoρπιλλοφόρα
ρίξε τὰ μαλλιά σου πλώρα».*

Τότε οι άλλοι φυλακισμένοι συνέχιζαν έν χορφή:

*«Ρίξε τὰ μαλλιά σου πίσω
νά σε ιδώ νά σ' αγαπήσω».*

Και αυτός τότε εράναζε:
«Ωωω! Ωωω!».

Έτσι άναβε το τραγούδι στο υπόφραγμα του «Άρη», που ήταν διάσημο το πλοίο μιά ναυτοφυλακή.

Πόσα χρόνια όμως θα έκανε ο Τζερεμιές άκόμη μέσα στο παλιό αυτό κάτεργο, πάσες φορές θά τον ξανάφεραν και πότε από τις φυλακίσεις θά έτελειαν τή κληρονομία του, κανένα, ούτε ο ίδιος δέν ήξερε.

Είχε αγαπήσει στην άρχη τής κληρονομίας του ένα ξανθό, παλιό δουλικό σπών Πειραιά, που εστάθηνεν ο καμιάς του. Υπήρξεν ο πιο πιστός και πιο άφοσιωμένος έραστής αυτός, αλλά το πιο άπιστο θηλυκό έκεινή. Του έστιασε δόλοληρη τή ζωή, όχι όμως και τή ιδανική. Και το τραγούδι, μέσα στη φυλακή τής ρούσσιας τορπιλλοφόρας, είχε και αυτό τήν ιστορία του, ή μάλλον ήταν όλη ή ιστορία του.

Έκεινα τά χρόνια, στο λιμάνι του Πειραιώς έναλιχοχούσε διαρκώς μιά ρωσική φυλακή, ένα ρωσικό πολεμικό κάταστρο, μιά τορπιλλοθέτις. Και επειδή το πλοίο ήταν κατόλιμο, ο Τζερεμιές είχε βγάλει και τή φίλη του, τήν παχουλή και ξανθή, ρούσσια τoρπιλλοφόρα. Δέν έπαινε δέ νά τήν τραγουδά, άν και ή ιστορία του ερωτός του εκείνου είχε από χρόνια παληώσει και ή Μαριέττα είχε αλλάξει, εκτός από τόν Τζερεμιέ, και καμιά δεκαριά άλλους φίλους άλληλοδιαθόχως, ή και από δυό-τρεις μιά.

Όταν για πρώτη φορά ο Τζερεμιές έπλησε είδησι ότι ή Μαριέττα του έκανε άπιστίες με ένα βαρκάκη του Πειραιώς, έσκέφτηκε τόν τρόπον αυτό τής τιμωρίας:

Κάθε δεύτερη Κυριακή, που ο Τζερεμιές έμεινε στο πλοίο, ο βαρκάκης έπαιρνε τή Μαριέττα με τή βάρκα του και έβγαναν βόλτα έξω από τή λιμάνι, ως τήν Λιθοκοντάλα. Ο Τζερεμιές, χωρίς νά πάρη άδεια, τή έσκαψε τήν Σάββατο από τήν πλοίο, ήλθε στον Πειραιά, ήπε μπόλιμο κρασί και όταν ένήτωσε, έπλησε ένα τρυπάνι, κατέβηκε στο λιμάνι και άρχισε ν' άνοιγη τρύπες στα βoεγάμια τής βάρκας του αντίξηλου του. Μιά-μιά τρύπα που άνοιγε, τήν έβούλιω-νε με στουτιά. Άλλά ήταν φανερό ότι τά στουτιά θά έφταναν ένα-ένα όταν θά άρχιζε ή βάρκα νά κινείται και νά τσιβειδευή. Το άπόγευμα τής Κυριακής πήρε μιάν άλλη βάρκα, δυό φίλους του ναύτες και άνοδηγτρην έξω από τόν προλιμάνια.

Σέ λίγο φάνηκε και ο ερωτευμένος βαρκάκης με τήν παχουλή και ξανθή Μαριέττα. Φυσούσε λίγος λεβάντες και ή βάρκα πήγαινε

με το πανάκι ποίμα κατά το στενό που χωρίζει τόν Πειραιά από τήν Λιθοκοντάλα. Ο Τζερεμιές σήκωσε και αυτός πανί και έκανε βόλιτες λίγο πιο έξωμωρα, για νά μή γνωρίζεται.

Αυτό το βολτατζάρισμα βάσταξε κανένα τέταρτο. Σιγά-σιγά όμως εφάνητο ή άλλη βάρκα νά κούβη δρόμο. Ύστερα τήν είδαν νά μαίναρη τά πανιά και σε λίγο άκουσαν και φωνές.

- Κατά δώ, αδέρφια, κατά δώ.
- Σβέλτα και φροντάραμε.

Τήν ίδια στιγμή άκουσαν και γυναικείες φωνές και κλάματα.

Ο Τζερεμιές έσπευσε με τή δική του βάρκα, ήτο δέ καιρός, γιατί ή άλλη βάρκα έπληγαινε νά βουλιάξη. Τά στουτιά ένα-ένα θά είχαν τιναχτεί από τις τρύπες και τά νερά, ενώ στην άρχη έμειναν λίγα, άρχισαν νά μιλάνουν όρμητικά και όλο νά ανεβαίνουν.

Έπλησε τήν Μαριέττα που είχε μισολιποθυμήσει από τόν τόν διαλό τρόμο της, από τόν τρόμο του βουλιόγματος και από τόν τρόμο που είδε τόν φίλο της έτσι ξαφνικά μωροστά της, έπλησαν και τόν βαρκάκη στη βάρκα και άφησαν τήν τρύπια βάρκα νά βουλιάξη. Δέν ήπληξε άλλωστε κανένας τράτος νά σωθή. Τά νερά σε λίγο έφθασαν ως τά μπούτια.

Άτυχώς για τόν Τζερεμιέ, ο αντίξηλός του κάθε άλλο ήταν παλιό έπιστοικός. Έξέχασε κιάλας τή Μαριέττα και άρχισε νά κλαίη και νά δόξεται για τή βάρκα του που έχασε. Και επειδή ήτο φανερό πως τις τρύπες θά τις είχε άνοξει ο Τζερεμιές, όταν βγήκαν έξω, έσπευσε νά τόν καταγγείλη στο Λιμεναρχείο και στην άστυνομία Πειραιώς. Ο Τζερεμιές άλλωστε, παλληκαρίσια, δέν άγνήθηκε τήν ένοχη του. Προφιλιακίστηκε τρεις μήνες στον «Άρη» και όταν ήθελε ή ημέρα τής δίτης του στο Ναυτοδικείο και του είπε ο πρόεδρος νά άπολογηθή, αυτό μόνο είπε:

— Με τήν μπαρόν, κίριε πρόεδρε, άν είσθε οσίς στη θέσι μου, νομίζω πως θά ξυλιώνατε τή βάρκα ολίκακι.

Έρ' ο και έτιμωρήθη ο καιμένος ο Τζερεμιές δυό χρόνια φυλακισι, γιατί έθεωρήθη ή υπόθεσίς του ότι άστοχεύουσε διαλήν άπίστερα πηγιμού, ενώ αυτός μόνον έπληξε ήθελε νά κάνει νά δοκιμάση ή Μαριέττα, όταν θά έσπευδε προς σωτηρίαν της...

Κάθε φυλακισις, είτε στρατιώτου, είτε ναύτου, δέν θεωρείται χρόνος ύπηρεσίας, και έτσι ο Τζερεμιές είδε τήν κληρονομία του ξαφνικά, από δυό χρόνια νά γίνη τέσσερα.

— Σέ έταρα κείνη ή άπολογία, φουζαρά, τού είταν στη ναυτοφυλακή οι άλλοι, αλλά αυτός ίσα-ίσα έθεώρησε ότι ή άπολογία του εκείνη ήτο ο θρίαμβός του, άν και τήν έπληρωσε τόσο άκραιβά...

Η θηλυκιά όμως ρούσσια τορπιλλοφόρα, που είχε γίνει άφορη νά βουλιάξη γι' αυτήν μιά βάρκα και νά κλεισθή ένας άνθρωπος δυό χρόνια στη ναυτοφυλακή, εξέχασε και τόν βαρκάκη και τόν Τζερεμιέ και παρεδόθη στην άγκυλιά κάποιου ναυτοπροφρόδιου, που είχε πιο γε-

μάτη την τσέπη του.

Ο Τζερεμές που έληθοροφούντο από άλλους ναύτες την εξέλιξη της φίλης του, της έγραψε ένα γράμμα, σ' αυτό επένω-λάτω το ήθος: «Έξέ ρουσσικα τορπιλλοφόρα, άφου βουλιάζες και μένα και το βαρκάκι, τώρα πώς να βουλιάζεις με τον τροφοδότη και κανένα διαφορεικάνιο. Ταύτα και να με συμπαθάς για την ενόχληση.

Ο πιστός σου έρωστής Θεμιστοκλής Τζερεμές».

Η υπογραφή «Ο πιστός σου έρωστής» δεν είχε καμιά ειρωνεία. Ο καινήτος ο Τζερεμές άνατούσε πραγματικά και είχε βέβαιον ότι το σασίσι του έρωτος δεν τον είχε ποτε άφρησι. Μάλιστα για την ερωσσικα τορπιλλοφόρα, όπως πάντα έλεγε την άπιστη Μαριέττα, κι έσταξε το μάτι του τόσο άδύο.

— «Αν δέν την πονούσα, έλεγε, θα την άφρινα τότε να πάη στο φροτίτο ή θα τη μαχαίριωνα. Μά, βλέπετε, δέν μου βαστούσε να της κάω κανά».

— Και τί θα κάνης σάν τελειώσει ή φυλάκη σου; τον ρωτούσαν.

— Θα κυτάξω να την φέρω στην εύθειαν δόδ...

Και έννοουσε, ο καινήτος, ότι ήθελε να τη στεφανώθη.

— Ένα βασανο πέφτει στη ζωή του ανθρώπου, έξηγγούσε για να δικαιολογηθί στους άλλους καταδικούς που τον παρεγγυούσαν για την έγκεικά του. Ένα βασανο, άδιάφορο κύριο ή γερό.

Βάσανο δέ άνταζε το αισθημά του, που ο ίδιος το έχαρκατήριζε για κύριο.

Άλλά ή εύθεια δόδς φαίνεται πως δέν ήταν της άρεσκείας της

Μαριέττας. Η ρουσσικα τορπιλλοφόρα, ενδιαφερομένη πάντοτε για την ποικιλία, κατώρθωσε να μιλήξη στις άρτάγες των γροξών της ματιών, μαζί με τον τροφοδότη και ένα ναυτομηχανικό, και όταν, ύστερα από δύο χρόνια ο Τζερεμές άπεφύλαξοθη, ήθελε τη θέσι του κατελημμάνη από δύο συγχρόνως άντικαταστάτας. Ο τροφοδότης, άνθρωπος φιλήσυχος, έδειξε τάσεις υποχωρήσεως και έγκατέλειψε το πεδόν της μάχης, αλλά ο ναυτομηχανικός δέν έχοράτεψε. Είπε κατάμωτρα τον Τζερεμέ, όταν έπηρε να τον παρακαλώ να άπονορθή, γιατί αυτός είχε δικαιοματα προτεραιοτήτος, φρεμπεκέ, και το συμπέρασμα είναι ότι οι δύο άνθρωποι άρτάχτηκαν γερά σέ μι ά μισαριά της Πειραιικής παραλιας και έδημιουργήθηκε σκηνη.

Δύο-τρεις ναύτες θέλησαν να προλάβουν το τσάκωμα, από ένδασφρόν προς τον Τζερεμέ, αλλά αυτός είχε γίνει θηριο άνήερο. Έγρονθοκάρησε άγρια και έκλωτοσάτησε τον ναυτομηχανικό και δέν του άφρησε μύτες ή κεφάλι άσπαστο.

Σέ λίγο ήρθε ή ναυτική περίπολος και τον έφρασε. Δέν έδειξε όμως καμιά αντίσταση και δέν έφροντισε ούτε δικηγόρο να βρή ή στη νέα όχη του...

Ο ναυτομηχανικός του είχε κάνει μίσητα έπει δολοφονική εύθεσι μετά τραυματίων, αλλά ο Τζερεμές δέν έδειξε πως έστονοχωρήθηκε και ποιά για τη νέα δικη του. «Αν και δέν ήτο δικό του το πταίμα της σμυλοκλής, δέν καταδέχτηκε ούτε να άπολογηθί. Όμιολόγησε στη δικη του, ότι τον έχτύπησε άγρια και όταν ο πρόεδρος τον ρώτησε, ποιάς έφτασε, ήπε:

— Μπορεί ναταν και δικό του το φταίξιμο, κύριε πρόεδρε.

Αυτή ήτο και πάλι ή άτολογία του. Και ο παπαλάκος «Άρης», ο άραγμένος ξέμακαρα από τον Ναυτοσθηιο, έδέχτηκε και πάλι τον Τζερεμέ. Είχε να κάνει τώρα ένα χρόνο φυλάκιση, που του έτεβλήθη έσπεικώζ, όπως είπε ο κ. πρόεδρος.

Φαίνεται όμως πως ή άγάπη του Τζερεμέ ήταν βαθειά και συγκινητικώς ποιητική. Ένα άνθος άγνό που το είχε και το καλλιερμούσε μέσα του. Και ή φυλάκιση του και ή μόνωσι του έτρεφαν το αισθημά του αυτό, άντι να το μαραινούν και να το σβίνουν. Είχε θεσποικήσει ή άγιοποιήσει μέσα του ή ερωσσικα τορπιλλοφόρα και όσο αυτή κυλούσε στη λάσπη, τόσο αυτός την έθεωρούσε ένα λουλουδι άμόλυτο. Το κύριο βασανο είχε γερές ρίζες μέσα του.

Ήταν φανερό πως ήταν ένας παρεξηγημένος ή άπληρονόμος τίπος της σημερινής δόδς. Άνθρωπος που τον θεωρούν του σχοινού και του παιονικού και όμως είχε ένας έγος. «Αν ο Γιάννης Άγιάνης έτέρωσε δλάκαρη ζωή στη φυλάκη για την άπατη ενός φρομώ, δέν είχε άλλου παρδάσο πως ένας άλλος μπορούσε να κάνει τη μισή του ζωή μέσα στη ναυτοφυλάκη για ένα άσθημα. Ίσως ενάκις ότι με την έπισηνή του και την θυσία του, θα διώθονε επί τέλους την ψυχή ή την καρδιά της έπιπολής γεννάας που άγαπούσε, αλλά να που αυτή ήταν άσυγκλήτη και άτίεραση. Γι' αυτό, μόλις άποφύλακίστηκε πάλι ο Τζερεμές και πήγε να τη συναντήση, τη βοήξε να τά έχη φτιαγμένα μ' έναν άμαξά. Μάλιστα θα έλεγε κανείς πως το έκαμε μάλλον για να τον κεντήση και να τον έξευτελίση, γιατί ο άμαξάς ήταν ένας μεσάκος παντορέμος, με τρία παιδιά, και άνθρωπος τελείως άσημαντος.

Ο Τζερεμές άγατούσε ιερά. Δέν μπορούσε να θίξη ούτε με έργο,

ούτε με λόγια, την ιδεολογική εικόνα της Μαριέττας και κατέφυγε στον άμαξά. Το ίδιο βράδυ έφρόδησε και εύθειαν στο σπίτι του άμαξά. Χτύπησε δυο, τρεις, πέντε φορές, μά δέν του άνοξαν. Ο άμαξάς κάτι θα είχε υποκαστέι. Τότε πήδη από μανδροτόχο, σπάει την έσωτερική πόρτα και μπαίνει μέσα. Ο άμαξάς έβαλε τις φωνές, μαζύ και ή γυναίκα του και τα παιδιά του. Πιο πολύ όμως ενόναζε ο άμαξάς: — Κλέφτες, κλέφτες!... για να καλήση τη δικη του έννοχη.

Μπορούσε να φύγη από τον ίδιο δρόμο της μανδρας ο Τζερεμές. Άλλά αυτός δέν ήταν κλέφτης και ήθελε να έξηγγηθί. Έντομιεσού όμως σημάθηκε στο πόδι ή γειτονιά, έπρησαν ειδρησι και οι χωροφυλάκες και ο Τζερεμές συνελήφθη ως κλέφτης, χωρίς να καταδεχθί καν να δικαιολογηθί.

— Κλέφτης, κλέφτης, κύριε άστυνόμη, είπε στο τηχημα που τον έπλησαν. Η ρουσσικα τορπιλλοφόρα όμως ξερεσι γιατί πήδησα στο σπίτι του άμαξά.

Τον προσφύλακισαν και πάλι στον Άρη και αυτόν τον καιρό έτεροίμενε με χριστιανική μακροθυμία και ίσομονη να βγη το βούλευμα, που θα έχορακτηρίζε την πράξη του ως ναυτερινή παραδίσι οικογενειακού άνδρου ή άπίστερα κλοπής δια διαρρηξέως. Και πρωί-βράδυ, μέσα στη ναυτοφυλάκη δέν έπαιε να λήη αυτό το τραγούδι:

«Ρουσσικα τορπιλλοφόρα ρίξε τά μαλλιά σου πλώρα».

Ένώ άπαντούσαν οι άλλοι φυλάκιμένοι:

«Ρίξε τά μαλλιά σου πίσω να σέ ιδώ να σ' άγαπήσω».

Κι αυτός χτυπούσε τά χέρια και έφώναζε:

— Όωω! Όωω!

K. ΦΑΛΤΑ-ΙΤΣ

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΜΙΚΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο περίφημος ήθοποιός Φρειδερίκος Λεμαίτρο ήταν όνομαστός για το σαρκαστικό του πνεύμα.

Ένα βράδυ που έπαιζε τον «Αμλέτο» του Σαίξπηρ, παρετήρησε ότι ή αίσθουα του θεάτορου ήταν σχεδόν άδεια. «Όλοι-όλοι οι θεαταί δέν ήσαν περισσότερο από είκοσι.

Ο ήθοποιός του θεάτορου, κατά τη συνήθειά του, ψιθύριζε σιγά-σιγά άρ' το ήθοποιό του κείμενο του έργου, όταν ο Λεμαίτρο, καταπιεσμένος για την άποτυχία της παραστάσεως, γύρισε και του φώναζε γελάοντας:

— Μία παρ δυνάτá, βρε άδερφέ!... Δέν βλέπετε πως είμαστε έμεις κι' έμεις;

Όταν ο περίφημος άδβας γτε Βεβέλι ήταν έτοιμοθάνατος, δέν άπέκρινε άρ' τους φίλους του τη βαθειά του όδύνη, γιατί θ' άφρινε τις ζωές του κόσμου αυτού και το φως του ήλιου.

Ο πατάς που πήγε να τον μεταλάβη, προσπάτησε τότε να του δώση θάρρος, να του πη δύο λόγια παρηγορητικά.

— Κάνε κουράγιο, φίλε μου, του ψιθύρισε. Έτσι το θέλει ο Θεός, ξέρεις καλά ότι μι φορά κανείς πεθαίνει.

— Μά γι' αυτό άσπείθω κι' εγώ θλίδομαι, του άπάντησε ο μελλοθάνατος άδβας. «Αν πέθαινε κανείς δέκα ή δεκαπέντε φορές, δέν θα μ' έγοναζε και τόσο!

Έρωτήσε κάποτε τον διάπικμο συγγαφέα Μπαλλζάκ ένας φίλος του.

— Πές μου, άγαπητέ μου, έσύ που έχεις τόσοσ φίλους, τί ιδέα έχεις για τη φιλία;

— Φρονώ, άποκρίθηκε ο μεγαλός μυθηρογράφος, ότι ή ειλκρινής φιλία είναι το ώραιότερο αισθημα σ' αυτόν τον κόσμο!

— Όποτε οι φίλοι σου που σ' έπισκέπτονται, σχεδόν καθημερινώς, δέν σ' ένχολλουν;

— Αυτό είναι άλλο πράγμα! Οι φίλοι μου που με έπισκέπτονται, μου κάνουν τιμη, ένω οι φίλοι μου που δέν μ' έπισκέπτονται, μου κάνουν... ευχαρίστησι! άπάντησε ο πνευματώδης Μπαλλζάκ.

Όταν ο ήρωικός στρατηγός των Γάλλων Μικράς πληγήθηκε βαρειά στην μάχη του Άουστέρλις, τοποθετήθηκε μισοκλιθώσος σ' ένα φορείο για να μεταφερθί στον πλησιέστερο σταθμό πρώτων βοηθειών. Ένώ μεταφέρετο, σέ μι ά στιγμή που άνέκτησε τις αισθήσεις του, ρώτησε τους τραυματιοφύλακες του:

— Πές τε μου... Ποροζώτες;... Νικώμε;

— Ναι, στρατηγέ μου, ή νίκη στεφανώνει τά όπλα μας, του άπάντησαν εκείνοι.

— Φίλοι μου, άδέρφια μου, σημερολεμιστές μου, φώναζε τότε ο ήρωικός στρατηγός. Σήμερα είμαι ο παρ εύτυχημένος άρ' δίλους τους μελλοθάνατους μαχητάς μας!...

